

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД
«ДНІПРОВСЬКИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ**

**КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО
БІЗНЕСУ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри туристичного та
готельно-ресторанного бізнесу
Тетяна ТЕСЛЕНКО
22.07.2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ТУРИЗМ

(назва навчальної дисципліни)

Освітній
ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти – бакалавр або магістр)

Спеціальність

242 Туризм

(шифр і назва)

Освітня програма

Туризм, наказ №51-02 від 10.06.2021

(назва, дата і № наказу про затвердження ОП)

Статус навчальної дисципліни

вибіркова

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання:

українська

Дніпро – 2024

Науково-педагогічний працівник:

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Мета дисципліни «Спеціалізований туризм»: формування знань і навичок аналізу потенціалу туристичних ресурсів світу щодо спеціалізованих напрямів відпочинку та їх ефективного функціонування.

Вивчення курсу спрямовано на розвиток уміння характеризувати туристичні системи світу за їх придатністю до створення умов для розвитку різноманітних видів спеціалізованого туризму; використовувати набуті базові знання про структуру, функціонування, особливості різноманітних напрямів спеціалізованого туризму в світі та Україні.

Передумовами вивчення дисципліни є знання з навчальних дисциплін «Географія туризму (Географія туризму, Туристичне країнознавство)», «Рекреаційні комплекси (Рекреаційна географія, Рекреологія, Рекреаційні комплекси світу)», «Туристичні ресурси», «Організація туризму».

Форми проведення занять: *лекції, семінарські заняття.*

Форма підсумкового контролю:

Підсумковий контроль – це перевірка рівня засвоєння знань, навичок, вмінь та інших компетентностей за певний період навчання.

З навчальної дисципліни «Спеціалізований туризм» передбачено:

- для денної форми навчання – залік;
- для заочної форми навчання – залік.

Результати вивчення навчальної дисципліни «Спеціалізований туризм»:

- знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;
- знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;
- застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів;
- встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;
- професійно виконувати завдання в невизначених і екстремальних ситуаціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні **НАБУТИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЩОДО:**

1) знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

2) розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

3) здатності здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;

4) здатності визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форма навчання денна Обсяг 3,0 кредитів ЄКТС, (90 годин)

Курс 3 Групи Т-2

№ теми згідно з РПНД	Назва теми (згідно з РПНД)	Загальний обсяг годин	Аудиторна робота				Самостійна (індивідуальна) робота
			Всього	Лекції	Семинари	Практи	
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Спеціалізований туризм: поняття, види, мотиваційні чинники	10	4	2	2		6
2	Культурно-пізнавальний туризм: види, ресурси та їх класифікація	10	4	2	2		6
3	Гастрономічний туризм: сутність класифікація та фактори розвитку	10	4	2	2		6
4	Релігійно-паломницький туризм: види, ресурси, географія світових та національних релігій	12	4	2	2		8
5	Екстремальний туризм: сутність, ресурси та фактори розвитку	12	4	2	2		8
6	Промисловий туризм: історія виникнення та перспективи розвитку	12	4	2	2		8
7	Діловий туризм: характеристика, історія виникнення та перспективи розвитку	12	4	2	2		8
8	Сільський зелений туризм: особливості та різновиди	12	4	2	2		8
Разом за семестр		90	32	16	16		58

Література та навчальні матеріали:

Основна:

1. Про туризм. Закон України : прийнятий Верховною Радою України 15.09.1995 № 324/95-ВР : текст із змінами станом на 01.04.2023 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення: 15.05.2023)
2. Спеціалізований туризм : навч. посіб. / Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. туризму та країнознавства. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 173 с.
3. Спеціалізований туризм: навч. посіб. 2–е вид., переробл. та доповн. Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. туризму та країнознавства. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2022. 270 с.
4. Галасюк С. С., Нездоймінов С. Г. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2013. 178 с.
5. Економіка туризму: теорія та практика: підручник. / М. П. Мальська та ін. Київ : ЦУЛ, 2014. 544 с.
6. Кудла Н. Є. Управління якістю в туризмі: підручник. Київ : ЦУЛ, 2015. 328 с.
7. Організація туризму: підручник / за ред. В. Я. Брич. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 448 с.
8. Торяник В. М., Сардак С. Е., Джинджоян В. В. Туризмологія: підручник. Дніпро : ВНПЗ «ДГУ», 2022. 306 с.

Додаткова:

1. Скрипник Н. Я., Сердюк А. М. Рекреаційна географія: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2013. 296 с.
2. Смирнов І. Г., Любіцева О. О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі: в 2-х книгах. Кн. 1: Міжнародний туристичний бізнес: навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 288 с.
3. Тягунова Н. М., Спориш О. А. Основи організації туристичного бізнесу: кредитно-модульний курс: навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2014. 130 с.
4. Торяник В. М., Джинджоян В. В. Безпека туризму: навч. посіб. Дніпро : ДГУ, 2018. 284 с.
5. Торяник В. М., Джинджоян В. В., Піхун Н. А. Реклама та PR у сфері туризму: підручник. Дніпро : ВНПЗ «ДГУ»; Інновація, 2018. 320 с.
6. Міхо О. Анімація в рекреації та туризмі: словник-довідник. Київ : Ліра-К, 2020. 224 с.
7. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Готельний бізнес: теорія та практика: підручник. 2-е вид. перероб. та доп. Київ : Центр учбов. літ., 2021. 472 с.
8. Архіпов В. В. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства: навч. посіб. Київ : Центр учбов. літ., 2021. 342 с.

9. Економіка ресторанного господарства: навч. посіб. / Н. О. Власова та ін. Харків : Світ книг, 2019. 389 с.

Політика курсу

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням виконуваних робіт:

- семінари/самостійна/індивідуальна тощо: 60% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – 60;
- модульна контрольна робота: 40% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 40).

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – 20% від визначених балів за даний вид роботи. Студенти виконують декілька видів письмових робіт (есе, підготовка рефератів). Перескладання (модулів, контрольних робіт) відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, довідка про стан здоров'я).

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в практичній (письмовій) роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагиату (обману). Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські зайняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час семінарського заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном (смартфоном), планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагиат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Критерії оцінювання знань:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою (залік)	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Пояснення
90–100	зараховано	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі.
83–89	зараховано	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний у повному обсязі; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання більшості з них оцінена кількістю балів, близькою до максимальної.
75–82	зараховано	C	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком; в основному сформовані практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; всі навчальні завдання, передбачені програмою навчання, виконані, якість виконання жодного з них не оцінена мінімальною кількістю балів, деякі види завдань виконані з помилками.
68–74	зараховано	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру; в основному сформовані необхідні практичні навички роботи із засвоєним матеріалом; більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань містять помилки.
60–67	зараховано	E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані деякі практичні навички роботи; частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	не зараховано	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково; не сформовані необхідні практичні навички роботи; більшість навчальних завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання).
1–34	не зараховано	F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не засвоєний; не сформовані необхідні практичні навички роботи; всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки або не виконані взагалі; додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не призведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань.

Перелік питань до підсумкового контролю:

1. Відмінність спеціалізованого туризму від масового.
2. Інфраструктура цільового туризму.
3. Вікові особливості формування ціннісних орієнтацій у дозвіллевій діяльності.
4. Вплив на формування потреб стану здоров'я людини.
5. Релігійний чинник вибору форми проведення вільного часу.
6. Вплив індивідуальних рис характеру на процес вибору виду дозвіллевої діяльності.
7. Поняття рекреації. Рекреаційні потреби як мотивація до вибору виду туризму.
8. Характеристика понять: рекреаційний час, рекреаційна діяльність, рекреаційний простір, садово парковий простір та ін.
9. Природні та культурні комплекси як елементи рекреаційної системи.
10. Характеристика природних і культурних комплексів: фізіологічна та психологічна комфортність, надійність, атрактивність, функціональна відповідність потребам та умовам рекреаційної діяльності.
11. Поняття сільського туризму, різновиди сільського туризму, місце сільського туризму в загальній класифікації видів туризму.
12. Особливості організації рекреаційно-туристичної діяльності в умовах сільської місцевості.
13. Вимоги до господарів садиб щодо надання основних і спеціальних послуг туристам: розміщення, харчування, транспорт.
14. Поняття культурного туризму, поняття пізнавального, культурно-пізнавального туризму.
15. Місце культурно-пізнавального туризму в загальній класифікації видів туризму.
10. Мотивація вибору культурно-пізнавальних видів туризму.
11. Особливості організації культурно-пізнавальної подорожі.
12. Об'єкти культурно-пізнавального туризму.
13. Культурний туризм як чинник міжкультурної комунікації.
14. Основні культурні проекти ЮНЕСКО та Міжнародної туристичної організації.
15. Культурно-пізнавальна складова як чинник соціально-економічного розвитку суспільства.
16. Основні особливості і мотиви подорожей.
17. Поняття релігійного туризму та його місце в системі туристичної діяльності.
18. Мотивація вибору релігійного туризму.
19. Різновиди релігійного туризму.
20. Просування релігійного туризму на туристичний ринок України.

21. Види туризму паломницько-релігійного характеру.
22. Розвиток релігійного туризму як шлях до відновлення туристичної галузі.
23. Поняття ділового туризму, місце ділового туризму в загальній класифікації видів туризму
24. Мотивація вибору ділового туризму, сегмент споживчого ринку ділового туризму.
25. Особливості організації подорожі з діловою метою
26. Професійні події як база ділового туризму, семінари, симпозиуми, конференції, конгреси, рекреаційно-ділова форма проведення заходів.
27. Основні організаційні форми гастрономічного туризму та їх соціально-економічне значення.
28. Яким категоріям населення притаманно здійснення гастрономічних турів?
29. Приведіть приклад переваг гастрономічного туризму над іншими формами.
30. Які існують класифікаційні ознаки гастрономічного туризму?
31. Яким чином гастрономічний туризм впливає на територіальні громади? Наведіть приклади такого впливу.
32. Опишіть сучасні глобальні тенденції розвитку гастрономічного туризму.
33. Які фактори сприяють розвитку гастрономічного туризму?
34. Чи можуть підприємства ресторанного господарства бути самостійними об'єктами гастрономічних подорожей?
35. Якими є основна мета та завдання громадської спілки «Асоціація сприяння розвитку винного та гастрономічного туризму в Україні»?
36. У чому полягають місія та візія Всесвітньої асоціації гастрономічних подорожей?
37. Охарактеризуйте основні чинники, які впливають на виникнення промислового туризму.
38. Дайте визначення поняттю «промислова екскурсія».
39. Які види промислової екскурсії ви знаєте?
40. В чому полягає сутність промислово – історичної екскурсії?
41. Які об'єкти промислового туризму ви знаєте?
42. Зазначте основну мету промислового туризму?
43. Які за походження об'єкти промислового туризму бувають?
44. Зазначте умови становлення промислового туризму?
45. Які ви знаєте підприємства шахтного промислового туризму, перелічіть їх?
46. Зазначте, у яку місті світу найактивніше розвивається промисловий туризм? Обґрунтуйте свою відповідь.
47. У чому полягають особливості розвитку промислового туризму в Україні?
48. Які найбільші центри промислового туризму в Україні ви знаєте?

49. Якими об'єктами промислового туризму відома Західна Україна?
50. Який найперспективніший центр промислового туризму в Україні ви знаєте? Чим це пов'язано. Обґрунтуйте відповідь.